

Megjelenik szombaton délelőtt.
Lapzárta pénteken este.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Előfizetési díjak:
Egy évre 10.— P
Fél évre 5.— P
Negyed évre 2.50 P

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér 9.
Telefonszám: 21-96.
Hirdetési díjak: Hasábmillimétersoronként 16 fillér.

Munkás az ormon

Messze villogóan magasodik az új épület. Emeletes tiszta termelbe dídkokat szántak, hogy kacagásukkal, fiatalságukkal, naponként gyarapodó tudásukkal meggazdagítsák nemzetünket. Szinte már csak a bokréta hiányzik az ormáról. Oda is kívánczok finoman ivelő bolt-hajtásai fölé, de hirtelen szívünkbe hasít a fájdalom . . .

Mert lent az utca porfelhőben uszik. Gépkocsik dübörögnek, lovas szekerek zörögnek, s bennük ijedt arcu, fáradt magyarok menekülnek. Honnan jönnek, hová mennek? Csak rohannak, rohannak, mennél távolabb az otthonuktól, melyet a háboru hullámai elöntöttek. Fent az új épület tetején egy szálás munkás áll. Egy pillanatra végigmereng az utca bábéll zavarán. Mély részvevő sóhaj szakad fel belőle a sorsüldözötték felé, aztán meglendíti a halványvörös téglát, s didobja malter alá a társának.

Vérben, vasban születőben van az új világ, s a munka, a béke magyar munkája az égzengésben is megállás nélkül megy tovább . .

Letették a hivatalos esküt a zempléni nemzetőrök

A honvédelmi miniszter felhívása alapján Zemplén vármegyében is megalakultak ezen a héten a nemzetőrség helyi szervezetei, hogy kiegészítő szolgálattal hozzájáruljanak a lakosság élet- és vagyonbiztonságának neveléséhez és amíg a csatateret nem szőlítják őket, ilyen módon álljanak a haza rendelkezésére.

A megalakított nemzetőrségek Sátoraljaujhelyben csütörtökön, Sárospatakon pénteken letették vezetőik kezébe a hivatalos esküt és megkezdtek hazafias működésüket.

VILLÁM HIREK

✓ Bogdányfő Dezső dr. miskolci törvényszéki tanácselnök, aki hosszabb ideig Sátoraljaujhelyben volt ügyvéd, szerdára virradólag 63 éves korában meghalt.

♂ A Zsolyomkán a Bendik-féle szőlőben jól fejlett fügebokor tenyészik. Ezidén igen szép termés is mutatkozik, de csak akkor érne be, ha hosszú, meleg őszi hetek köszöntենek városunkra.

♀ A tolszvai református egyház hívei, Szendy Pál lelképásztor kezdeményezésére több mázsa élelmet gyümölcsöt, süteményt és nagyobb mennyiségű bort gyűjtöttek az erdélyi menekültek segélyezésére.

△ Egyes szőlősgazdák már ezen a héten megkezdtek a szüretet Ujhelyi és Tokajhegyalja más területein is. A termés, mint ismeretes, igen gyengének mutatkozik.

Nincs hadműveleti kiürítés — mondotta Vincze András kormánybiztos

Tájékoztató értekezletet tartott a napokban a munkácsi város-házán Vincze András ny. altábornagy, az északkeleti hadműveleti területnek, s így Zemplén vármegyének is hadműveleti kormánybiztosa. A katonai helyzet ismeretése közben hangoztatta, hogy mint katoná is teljesen nyugodt. Rendíthetetlen meggyőződése, hogy országunk a megpróbáltatásokból jó eredménnyel kerül ki.

Azután a belpolitikára és a hadműveleti terület életére kitérve kérte a lakosságot, hogy a fantasztikus hírekre ne hallgasson senki. A közellátás érdekében kemény intézkedéseket tett a kormánybiztos a teherautók használatá terén. Amint mondotta, tudó-

mása van arról, hogy a teherautók súlyos ezrekért szállítják egyesek butorait a Dunántúlra, Budapestre.

— Hadműveleti kiürítést én nem rendeltem el — hangoztatta Vincze András — tehát a polgárság ellátását sem. Nincs kifogásom, ha egyes családok elmennek vonaton. Az elvihető holmijaikkal, de nem tűröm, hogy a teherautókat elvonják a fontos közérdeklő szállításokból. Megtiltom, hogy teherkocsi a hadműveleti területet engedélyem nélkül elhagyja. Nyugalmat, bizalmat kérek. Igérem: ha súlyosodik a helyzet, első leszek, aki intézkedik. De amíg engem nyugodtnak látnak itt, legyen mindenki nyugodt.

Csakis a helyi riasztáshoz igazodjunk

A légoltalmi parancsnokság felhívja a város lakosságát, hogy a légiradó végét jelző seiréndzés előtt ne hagyja el az óvóhelyet. Az utcára ne menjen ki senki, mert többibben is lehetett tapasztalni, hogy a rádióra való hivatkozással a helyi lefuvás előtt tömegesen jönnek ki az utcára. Figyelmeztetik azért a lakosságot, hogy csakis a

helyi jelzést tartásuk ezem előtt és ahhoz igazodják.

Ismételen kérik a közönséget, hogy légiradó idején egyáltalán ne tartózkodják az utcán senki. Ilyenkor csakis olyanok maradhatnak az utcán, akiknek erre a rendőrségtől kiállított engedélyük van. A rendelkezés ellen vétőket szigoruan megbüntetik.

Kötelesek a kereskedők a terményt megvásárolni a gazdától

A beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt terményeket és termékeket a jogosított kereskedő vásárlási területükön kötelesek felvásárolni, a vételt az eladó gazdakönyvébe bejegyezni és a vételről ugyanakkor vételjegyet kiállítani, amelynek egy példányát az eladónak kell átadni.

A legújabb rendelkezések szerint, ha a megvételre felajánlott termény a 30 métermázsát, a csöves kukorica pedig az 50 mázsát nem haladja meg, a kereskedő köteles a terményt azonnal megvásárolni, a vételárat kifizetni, a termény azonnali átvételére azonban nem kötelezhető.

Sátoraljaujhely a menekültekért

A háboru hullámai Magyarországot szívéig, az alföldi Tisza-vonalig csaptak fel, s az ellenség dühe ezer és ezer magyar családot kergetett ki otthonából. Végláthatatlan sorokban menekülnek az emberek: védtelen asszonyok, gyermekek és tehetetlen öregek járják a kiüldözötték kálváriás útját.

Fáradtan, étlen-szomjan érkeznek az alföldi és erdélyi menekültek tömegei városunkba, hogy rövid ittartózkodás után továbbvonuljanak a számukra kijelölt felvevő területekre. Sátoraljaujhely hazafias érzésű társadalma az első perctől kezdve a legteljesebb kés-

séggel és testvéri szeretettel siet sorsüldözött honfitársaink segítségére, hogy a lehetőséghez képest egy-egy meleg ebéddel, egy kertyitallal és vigasztaló szóval enyhítsen szenvedéseiken.

A női honvédelmi munkaszervezet lelkes tagjai Schweitzer Leopoldina helyettes elnök odaadó irányításával gyűjtést indítottak és a város közönségének megértő támogatásával sikerült is olyan szép eredményt elérniük, amely minden várankozást föllülmult. A legszerényebb jövedelmük sem akartak elmaradni a tehetősebbek mellett és anyagi erejüket jóval meghala-

dó mértékben siettek menekült magyar támogatására. Ilyen módon 6098 pengőt, 360 kg. kenyéret, 15 mázsa lisztet, 34 kg. zsírt, 75 mázsa babot, 160 drb. tojást, 18 mázsa burgonyát, továbbá nagyobb mennyiségű cukrot, szalonát, édességet, gyümölcsöt és ruhaneműket gyűjtöttek össze a fáradhatatlan lelkesedéssel dolgozó asszonyok és leányok.

Az összegyűjtött élelmiszerekből állandó étkeztetést tartanak fenn a nagyállomáson. Éjjel-nappal 6-6 hölgy vezeti a főzést és végzi a menekültek megvendéglését Tóth Józsefné és Bótonyi Jenőné fáradságot nem ismerő vezetésével. Városunk társadalma pedig azzal a boldog tudattal köszöni meg a lelkes odaadással dolgozó asszonyok és leányok munkáját, hogy nem akad menekült magyar testvérünk, aki meghatódva hálás szeretettel ne gondolna vissza a fegy-alja székvárosaira.

A női honvédelmi munkaszervezet vezetősége ezután is kéri a közönséget, hogy üres lakásaikat ajánlják fel szeretettel menekült testvéreinknek. Aki pedig gyümölcsadománnyal kívánja támogatni az étkeztetési akciót, szíveskedjék a gyümölcsöt egyenesen az étkeztetés helyére, a nagyállomásra az osztálymérnökség melletti helyiségbe elviteini.

Azonnal kiváltható egy negyedévi zsiradag

Illetékes hatóságok közlik Ujhely közönségével, hogy a hentesek már megkapták azt a zsirmennyiséget, amelyből a lakosságot december végéig elláthatják.

Mindenki jófelfogott érdekében cselekszik tehát, ha a december 31-ig esedékes zsirárkönyvségét azonnal kiválthatja a hentesnél.

ÜZEN A FRONT

Szüleiket hozzátartozóikat, ismerőseiket szeretettel csókolják és üdvözlik: Főző István honv. M. 584-ról. Öszinte részvétét fejezi ki az ujhelyi légitámasz halottai hozzátartozóinak. Kovács Béla I. szkv. M. 642-ről kéri szüleit, hogy azonnal irjanak neki. Jászai Sándor őrm. V. 581-ről összes vasutas ismerőseit és a Máv-Sac játékosait is üdvözli, őrmesterré léptették elő és megkapta az I. o. tűzkeresztet. Ifj. Lesnyik János honv. Z. 908-ról összes péktársait, a Máv-Sacot is melegen üdvözli. Zajácz László tiz. V. 359-ről hozzátartozóinak Erdőbényére, a Szakács-családnak Kisfaludra, a Kendi-családnak Szegibe és H. Margitkának Olaszliszkára. Vitéz Várfalvy Gyula tiz. P. 279-ről Nagykövesdre. Üdvözli lapunk olvasóit is, s kéri, irjanak egy-egy tábori lapot. D. 915-ről Alpári Zoltán, ifj. Dévényi János, Griscsik László, P. 901-ről Malinics József, Erdei Mihály, Hidegkuti Ottó, Péceli István és C. 398-ról Nagy Béla.

MI UJSÁG?

Az elsőtétítés lámpagyújtás-kor kezdődik és reggel 6 óráig tart.

Olvásóink szíves elnézését kérjük hogy váratlanul közbejött háborus akadályok miatt csak korlátozott terjedelemben jelentethetjük meg e heti szdmunkat.

— Olchváry Dezső bucsuja Ujhelytől. A tokaji járás főszolgabírájává kinevezett Olchváry Dezső főszolgabíró, a sátoraljaujhelyi járás volt rendőri büntetőbírája már el is utazott új állomáshelyére, Tokajba. Sátoraljaujhelyi barátaitól és jóismerőseitől az idő rövidsége miatt ezúton veszi búcsút.

— A polgármester felhívása. Sátoraljaujhely polgármestere felhívja a város lakosságát, hogy saját jólfelfogott érdekében már most igyekezzenek burgonya és szárazfözelékszükségletüket beszerezni, mert később a szállítási nehézségek miatt e tekintetben fennakadások lehetnek.

— Hősi halált halt a hazáért. Fery József honvéd ellenes terroritámadás következtében hősi halált halt a hazáért. Az elhunyt hősi halott az Új Hegyalja c. szerencsi lapatársunk nyomdása volt hosszú éveken át, s így mi is kartársi kegyelettel őrizzük emlékét.

— Halálozás. Ligety Évike, a sárospataki református gimnázium növendéke október 8-án életének 16. évében rövid és kínos szenvedés után jószágos tiszta lelkét visszaadta Teremtő Urának. Földi maradványait október 10-én délután helyezték örök nyugalomra Sátoraljaujhelyben igen nagy részvét mellett a református egyház szertartása szerint.

— Adomány légtalmi célokra. Özv. Boronkay Lászlóné a sátoraljaujhelyi Légtalmi Liga céljaira 30 pengőt adományozott, Ezúton is köszönetet mond a nemes adakozásért a vezetőség.

— Házasság. Krenyitzky Iluska és dr. Barna Miklós gör. kat. papnövendék folyó hó 7-én d. u. 5 órakor tartották esküvőjüket a nyirpazonyi gör. kat. templomban.

— Doktorrávatás. A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem tanácsa a napokban avatta „cum laude“ orvosdoktorrá Polányi Mariannét.

— Esküvő. Bárfay Ilonka és Bánka Sándor Máv. főtiszt f. hó 17-én kedden d. u. fél 4 órakor tartják esküvőjüket a sátoraljaujhelyi r. k. plébánia templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Gazdasági cseléd kitanterése és jutalmazása. Ünnepélyes keretek között adták át Szabó Ferenc gazdasági cseléd, barcsai lakosnak a földmívelésügyi miniszter elismerő oklevelét és 100 pengő pénzzutalmát. Szabó Ferenc gazdasági cseléd hosszú ideig szolgálta gazdáját.

— Hirdetmény. A Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság Sátoraljaujhelyi Zálogháza felkéri ügyfeleit, hogy a mai rendkívüli viszonyokra való tekintettel saját érdekükben zálogtárgyaikat kiváltani sziveskedjenek.

Öngyilkos szerencsi házaspár

Kettős öngyilkosság megrögzött híre foglalkoztatja néhány nap óta Szerencs társadalmát. Szilágyi Sándor cukorgyári ellenőr a dél-élelőtti órákban feleségével együtt kiment a Vári-telep mögött levő ugynevezett hajdúrétre, s ott revolverével előbb a feleségét lötte fölé, majd maga ellen fordította fegyverét.

A szerencsétlen asszony azonnal kiszendvedt, a második lövés azonban nem volt halálos, s Szilágyi Sándort beszállították a miskolci közkörházba. Hir szerint a kettős öngyilkosságot *hosszas tépelődések előzték meg* és a házastársak egy-egy határozott el. A tragédia háttere még nem tisztázódott.

Rajta huszárok!

Aki ősi hagyományaink és elődeink alkotásai iránt ragaszkodik és köteles tisztelettel viselkedni, bizonyára meglepődéssel vette tudomásul az államfőnek a napokban történt ama rendelkezését, amellyel a „huszár“ elnevezést visszaállította.

A huszárság, mint lovasság, magyar csapatnem volt mindenkor. Szélesebb alapon I. Mátyás királyunk szervezte valószínűleg a török szpahik ellensúlyozására. Mátyás idejében ugyanis az 1458. évi országgyűlés akként újította meg Zsigmond 1435. évi első dekrétumának 2. cikkelyét, amely 33 jobbágy telek után irt elő egy tegyes lovas állítást, hogy „minden husz telek után egy lovas állítassék.“ Különbösen maga Mátyás is „huszárságnak“ nevezte ezt a könnyű lovasságot a Veronai Gábor egri püspökhöz intézett és 1481. márc. 10-én kelt levelében, amikor is ezt írta: „... quos nos hussarones appellamus“, vagyis: akiket mi huszároknak nevezünk.

Mátyás után már törvényeink is mind így jelölik ezt a könnyű lovasságot. A huszárság tehát az ősrégi csapatnem volt hazánkban, amelyet mint könnyű lovasságot a XV. században kezdték ujjaszervezni. A huszár szó eredetére azonban biztos adataink nincsenek. Tény, hogy már Heitl is említi Krónikájában, amikor írja:

„rendelte vala kétfelől szárnyul az huszárokat“. Zolnai Oklevél szótárában így említi: „... quos hungaricus, huszarus; leichter reiter, husar“, (magyar lovas, huszár, könnyű lovas, huszár). Szirmai a Hungaria in parabolis c. művében közli, hogy a huszár „mintegy husz jobbágy ára.“ Sárosi az Arany trombitában azt írja; hogy a huszár azért huszár, mert egy huszárnak „husz ellenség az ára.“

Annyi bizonyos tehát, hogy a huszár régi szó. Magyar családi névül is használták s így nem valószínű, amit egyesek bizonyítani igyekeznek, hogy délszláv szó. Ezek a huszárt korsar, latinul cursor szóból származtatják, ami könnyen és gyorsan mozgót, portyázót jelent, míg Vámbéry a khazar, khuzar török szóból.

Szerintünk a huszár, régi használt magyar szó, amelyet — amint törvényünk is említi — a magyar köznéppel alkotott, annál is inkább, mert a huszárok magyar csapatok voltak s nemcsak ezred tulajdonosai és parancsnokai, hanem a legénységük is, akiket a földművesek fiatalból toboroztak, szinmagyar volt és akik a csatateremben, bármelyik országban alkalmazták is őket, hirt és dicsőséget szereztek a magyar névnek. Huszárok! Előre tehát a dicső ősrök nyomdokain! Dr. Panka Károly

Árverési hirdetmény

A Pénzintézeti Központ mint a Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet k. f. a. sátoraljaujhelyi bej. cég fel-számolója ezennel közhírré teszi, hogy a kényszerfelszámolás alatt álló tömegnek 19 tételből álló, összesen 14.631.79 P-t kitevő követeléseit 1944. október 20-án délelőtti 11 órakor a Pénzintézeti Központ hivatalos helyiségében (Budapest, V., Szabadság-tér 5-6. IV. emelet 428. sz.) kir. közjegyző közbenjöttével nyilvános árverés alá bocsátja.

Az árverési feltételek és a követelések jegyzéke az árverés határidejét megelőző 24 óráig naponta délelőtti 9-12 óra között a Pénzintézeti Központnál megtekinthető.

Budapest, 1944. október 6.

3586

Pénzintézeti Központ.

MOZI

Ma, szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden: Kalotaszegi madonna (Magyar.) Pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn: A csodarepülő. (Francia.)

Az előadások hétfőnap és vasárnap egyaránt 3/4 és 5/6 órakor kezdődnek.

A csodarepülő. Franciányelvű filmvígjáték. A kitűnően sikerült francia vígjátékban hihetetlen bravurok, esellen kalandok és zenés mókák váltják egymást. Kísérőfilmeik: Magyar és Ufa világhírű.

— Halántékon rugta a 16. A lovakat etette az istállóban Szatmári András taktaharkányi gazdaifju. Etetés közben az egyik ló halántékon rugta, s a szerencsétlen fiatalember pár perc múlva meghalt.

Uradalmi fajalma

kisebb-nagyobb mennyiségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető DUBAY JENŐ csemege üzletében Sátoraljaujhely

Meghívó

A Sátoraljaujhely megyei városi Közléti Szövetkezet Sátoraljaujhelyen a Városháza tanácsstermében 1944. évi okt. 27-én d. u. 5 órai kezdettel tartandó

II. évi rendes közgyűlésére

Határozatképtelenség esetén újabb rendes közgyűlés 1944. november 6-án d. u. 4 órai kezdettel ugyanott lesz megtartva, amely közgyűlés a jelenlévő üzletrészt-jegyző tulajdonosok számára való tekintet nélkül határozatképes.

A közgyűlésre a befizetett üzletrésztulajdonosokat tisztelettel meghívja.

Sátoraljaujhely, 1944. okt. 7.
az Igazgatóság.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1943. üzletévről.
2. Az évi zárszámadások előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére szóló felmentvény megadása.
4. Esetleges indítványok. Az alapszabály 13. §-ában foglaltak szerint a meghívó, valamint az 1943. december hó 31-én megállapított évi mérleg a közgyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet hivatalos helyiségében (Sátoraljaujhely, Molnár István utca 9 sz.) a hivatalos órák alatt közszemlélre van kitéve.

Fajalma eladó

Vitéz Rácz István Mikóháza

MEGHÍVÓ

A Tokaji Borpince és Aruforgalmi Rt. 1944. október 29-én délelőtti 11 órakor a vállalat irodahelyiségében

XIV. évi rendes közgyűlést

tartja, melyre a t. részvényesek meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletévről, annak kapcsán a zárszámadások megvizsgálása.
3. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
4. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályokból:

Azon részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtának kötelesek részvényeiket legkésőbb 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt pénztárunknál letenni.

Felelős szerkesztő: Hegyi József.

Felelős kiadó: Balla János.

Kiadja a Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Részvénytársaság.

Nyomatott a laptulajdonos Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Rt. betűivel Sátoraljaujhely.

Meg
szombati
Lapzárta p
Kézli
nem adu
Előfizet
Egy évre .
Fél évre .
Negyed évr

Dr. Ma
h. minisz

A kir. be
szagos Tár
zetnek a ka
területén sz
kerületi pén
vosi tanács
Közlésére dr
sai főorvos
és dr. Macs
ujhelyi köz
nyszeri bizt
vezte.

Főiskola
Sár

A sárospa
dában a diá
helyi rende
az ifjuság m
tanulhatja m
terséget s ez
ját egy haza
lának. A ter
dek egyik
nyomatott m
Sárospatak é
előkelő hely
rén, amit a
fogók idején
egyedülálló

A Zemp

Kárpáthy
vasgári tisz
ban október
helyen elhu
szertartásai
mették el na

Miczák Géz
szombati lé
október 15-é
részvét melle
ház szertartá
Gézáné 49 é
az ellenséges
következtében

Paska Arp
egy éves kor
dés után elh
temették el.

Hilla Marg
éves korában
vét mellett t
16-án Sátor

Termésk
b

Tokajhegya
időjárás, a né
49 mm.-es es
hal és hűvös
lőre kedvező
Az állagos ter
beteg szőlősz
szőlő szépen
szőlőben már
piac, tartott á
lanya.

MI UJSÁG?

Az elsőtétítés lámpagyújtás-kor kezdődik és reggel 6 óráig tart.

Olvasóink szíves elnézését kérjük hogy váratlanul közbejött háborus akadályok miatt csak korlátozott terjedelemben jelentethetjük meg e heti számunkat.

— Olchváry Dezső bucsuja Ujhelytől. A tokaji járás főszolgabírájává kinevezett Olchváry Dezső főszolgabíró, a sátoraljaujhelyi járás volt rendőri büntetőbírája már el is utazott új állomáshelyére, Tokajba. Sátoraljaujhelyi barátaitól és jóismerőseitől az idő rövidsége miatt ezúton vesz búcsút.

— A polgármester felhívása. Sátoraljaujhely polgármestere felhívja a város lakosságát, hogy saját jófelfogott érdekében már most igyekezzenek burgonya és szárazfűzelékszükségüket beszerezni, mert később a szállítási nehézségek miatt e tekintetben fennakadások lehetnek.

— Hős halált halt a hazáért. Fery József honvéd ellenes terrorizmusáért a következőkben hős halált halt a hazáért. Az elhunyt hős halott az Uj Hegyalja c. szerencsi lapatársunk nyomdászta volt hosszú éveken át, s így mi is kartársi kegyelettel őrizzük emlékét.

— Halálozás. Ligety Évike, a sárospataki református gimnázium növendéke október 8-án életének 16. évében rövid és kínos szenvedés után jószágos tiszta lelkét visszaadta Teremtő Urának. Földi maradványait október 10-én délután helyezték örök nyugalomra Sátoraljaujhelyben igen nagy részvét mellett a református egyház szertartása szerint.

— Adomány légoltalmi célokra. Özv. Boronkay Lászlóné a sátoraljaujhelyi Légoltalmi Liga céljaira 30 pengő adományozott. Ezúton is köszönetet mond a nemes adakozásért a vezetőség.

— Házaság. Krenyitzky Iluska és dr. Barna Miklós gör. kat. papnövendék folyó hó 7-én d. u. 5 órakor tartották esküvőjüket a nyirpazonyi gör. kat. templomban.

— Doktorrávatás. A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem tanácsa a napokban avatta „cum laude” orvosdoktorrá Polányi Mariannét.

— Esküvő. Bárfay Ilonka és Bánka Sándor Máv. főtiszt f. hó 17-én kedden d. u. fél 4 órakor tartják esküvőjüket a sátoraljaujhelyi r. k. plébánia templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Gazdasági cseléd kintételese és jutalmazása. Ünnepélyes keretek között adták át Szabó Ferenc gazdasági cseléd, barcsai lakosnak a földművelésügyi miniszter elismerő oklevelét és 100 pengő pénzjutalmát. Szabó Ferenc gazdasági cseléd hosszú ideig szolgálta gazdáját.

— Hírdetmény. A Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság Sátoraljaujhelyi Zálogháza felkéri ügyfeleit, hogy a mai rendkívüli viszonyokra való tekintettel saját érdekkben zálogtárgyaikat kiváltani sziveskedjenek.

Öngyilkos szerencsi házaspár

Kettős öngyilkosság megdőbben-tő híre foglalkoztatja néhány nap óta Szerencs társadalmát. Szilágyi Sándor cukorgyári ellenőr a dél-előtti órákban feleségével együtt kiment a Vári-telep mögött levő ugynevezett hajdúrétre, s ott revolverével előbb a feleségét lötte fölé, majd maga ellen fordította fegyverét.

A szerencsélien asszony azonnal kiszendvedett, a második lövés azonban nem volt halálos, s Szilágyi Sándort beszállították a miskolci kórházba. Hír szerint a kettős öngyilkosságot *hosszas tépelődések előzték meg* és a házastársak együtt határozták el. A tragédia háttere még nem tisztázódott.

Rajta huszárok!

Aki ősi hagyományaink és elődeink alkotásai iránt ragaszkodással és kötelességszerűen viselkedik, bizonyára megelégedéssel vette tudomásul az államfőnek a napokban történt ama rendelkezését, amellyel a „huszár” elnevezést visszaállította.

A huszárság, mint lovasság, magyar csapatnem volt mindenkor. Szélesebb alapon I. Mátyás királyunk szervezte valószínűleg a török szpahik ellensúlyozására. Mátyás idejében ugyanis az 1458. évi országgyűlés akként újította meg Zsigmond 1435. évi első dekrétumának 2. cikkelyét, amely 33 jobbágy telek után írt elő egy teljes lovas állítást, hogy „minden husz telek után egy lovas állítassék.” Különben maga Mátyás is „huszárságnak” nevezte ezt a könnyű lovasságot a Veronal Gábor egri püspökhöz intézett és 1481. márc. 10-én kelt levelében, amikor is ezt írta: „... quos nos *hussarones* appellamus”, vagyis: akiket mi *huszároknak* nevezünk.

Mátyás után már törvényeink is mind így jelölik ezt a könnyű lovasságot. A huszárság tehát az ősrégi csapatnem volt hazánkban, amelyet mint könnyű lovasságot a XV. században kezdték ujjaszervezni. A huszár szó eredetére azonban biztos adataink nincsenek. Tény, hogy már *Heltai* is említi *Krónikájában*, amikor írja:

„rendelte vala kétfelől szárnyul az *huszárokat*.” *Zolnai Oklevél szótárában* így említi: „*ques hungaricus, huszarus; leichter, reiter, husar*”, (magyar lovas, huszár, könnyű lovas, huszár). *Szirmay a Hungaria in parabolis* c. művében közli, hogy a huszár „mint egy husz jobbágy ára.” *Sárosi az Arany trombitában* azt írja; hogy a huszár azért huszár, mert egy huszárnak „*husz ellenség az ára*.”

Annyi bizonyos tehát, hogy a huszár régi szó. Magyar családi névül is használták s így nem valószínű, amit egyesek bizonyítani igyekeznek, hogy délszláv szó. Ezek a huszárt *korsar*, latinul *cursor* szóból származtatják, ami könnyen és gyorsan mozgót, portyázót jelent, míg *Vámbéry a khazar, khuzar* török szóból.

Szerintünk a huszár, régi használt magyar szó, amelyet — amint törvényünk is említi — a magyar köznépi alkotott, annál is inkább, mert a *huszárok magyar csapatok voltak* s nemcsak ezred tulajdonosai és parancsnokai, hanem a legénységük is, akiket a *földmivesek falból* toboroztak, szinmagyar volt és akik a csatateremben, bármelyik országban alkalmazták is őket, hirt és dicsőséget szereztek a magyar névnek. *Huszárokat!* Előre tehát a *dicső ősdök nyomdokain!* Dr. Panka Károly

Árverési hirdetmény

A Pénztézeteki Központ mint a Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet k. f. a. sátoraljaujhelyi bej. cég fel-számolója ezennel közhírré teszi, hogy a kényszerfelszámolás alatt álló tömegnek 19 tételből álló, összesen 14.631.79 P t kivevő követeléseit 1944. október 20-án délelőtt 11 órakor a Pénztézeteki Központ hivatalos helyiségében (Budapest, V., Szabadság-tér 5-6. IV. emelet 428. sz.) kir. közjegyző közbenjöttével nyilvános árverés alá bocsátja.

Az árverési feltételek és a követelések jegyzéke az árverés határidejét megelőző 24 óráig naponta délelőtt 9—12 óra között a Pénztézeteki Központnál megtekinthető.

Budapest, 1944. október 6.

Pénztézeteki Központ.

MOZI

Ma, szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden: Kalotaszegi madonna (Magyar.) Pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn: A csodarepülő. (Francia.)

Az előadások hétfőnap és vasárnap egyaránt 3/4 és 5/4 óráig kezdődnek.

A *csodarepülő*. Franciányelvű filmvígjáték. A kitűnően sikerült francia vígjátékban hihetetlen bravurok, esellen kalandok és zenés mókák váltják egymást. Kisérőfil-mek: Magyar és Ufa világhírű.

— **Halántékon rugta a 16.** A lovakat etette az istállóban Szatmári András taktaharkányi gazdálju. Etetés közben az egyik ló halántékon rugta, s a szerencsétlen fiatalember pár perc múlva meghalt.

Uradalmi fajalma

kisebb-nagyobb mennyiségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető DUBAY JENŐ csemege üzletében Sátoraljaujhely

Meghívó

A Sátoraljaujhely megyei városi Közlőleti Szövetkezet Sátoraljaujhelyen a Várcsháza tanácstermében 1944. évi okt. 27-én d. u. 5 óráig kezdettel tartandó

II. évi rendes közgyűlésére

Határozatképtelenség esetén újabb rendes közgyűlés 1944. november 6-án d. u. 4 óráig kezdettel ugyanott lesz megtartva, amely közgyűlés a jelenlévő üzletrésztulajdonosok számára való tekintet nélkül határozatképes.

A közgyűlésre a befizetett üzletrésztulajdonosokat tisztelettel meghívja.

Sátoraljaujhely, 1944. okt. 7.
az Igazgatóság.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1943. üzletéről.
2. Az évi zárszámadások előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére szóló felmentvény megadása.
4. Esetleges indítványok. Az alapszabály 13. §-ában foglaltak szerint a meghívó, valamint az 1943. december hó 31-én megállapított évi mérleg a közgyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet hivatalos helyiségében (Sátoraljaujhely, Molnár István utca 9 sz.) a hivatalos órák alatt közszemlélre van kitéve.

Fajalma eladó

Vitéz Rácz István Mikóháza

MEGHÍVÓ

A Tokaji Borpince és Áruforgalmi Rt. 1944. október 29-én délelőtt 11 órakor a vállalat irodahelyiségében

XIV. évi rendes közgyűlését tartja, melyre a t. részvényesek meghívainak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletéről, annak kapcsán a zárszámadások megvizsgálása.
3. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
4. Esetleges indítványok.

Kivonat az alapszabályokból:

Azon részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtának kötelesek részvényeiket legkésőbb 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt pénztárunknál letenni.

Felelős szerkesztő: Hegyi József.

Felelős kiadó: Balla János.

Kiadja a Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Részvénytársaság.

Nyomatott a laptulajdonos Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Rt. betűivel Sátoraljaujhely.

Megszombati
Lapkiadó Rt.
Kézirat
nem adu
Előfizet
Egy évre.
Fél évre.
Negyed évr

Dr. Ma
b. minisz

A kir. be
szagos Tár
zetnek a ka
területén sz
kerületi pén
vosi tanács
kötésére dr
sai főorvos
és dr. Macs
ujhelyi köz
nyszeri bizt
vezte.

Főiskola
Sár

A sárospa
dában a diá
helyt rende
az ifjuság m
tanulhatja m
terséget s ez
ját egy haza
lának. A ter
dek egyik
nyomatató m
Sárospatak é
előkelő hely
rén, amit a
fogók idején
egyedülálló

A Zemp

Kárpáthy V
vasgyári tisz
ban október
helyen elhu
szertartásai

mették el na
Miczák Géz
szombati lég
október 15-é
részvét melle
h.z szertartá
Gézáné 49 é
az cilenészes
következtében

Paska Arp
egy éves kor
dés után elhu
temették el.

Hilla Marg
éves korában
vét mellett t
16-án Sátor

Termésk
b

Tokajhegya
időjárás, a né
49 mm.-es es
kal és hűvös
lőre kedvező
Az állagos ter
beteg szó/sz
szóló szépen
szólóban már
piac, tartott á
lanya.